

کرامت انسانی در دادسرا و تخلفات ناشی از آن

دکتر سید محمد حسینی

احمد تاجیک رمضانی

صفحه آرا و طراح جلد: علی قنبریان

ناشر: میراث فرهیختگان Miras Farhikhtegan Publications

۰۹۱۲۸۵۱۹۹۸۵ و ۰۲۱۵۵۵۴۰۷۶۵

ناظر چاپ: مؤسسه فرهنگی هنری نوین پژوهش فیاض

Novin Pazhuhesh Fayyaz Art and Cultural Institute

چاپ اول / شهریور ۱۴۰۰ شمسی / شمارگان: ۵۰۰ نسخه

محل نشر: تهران / قطع: رقعی / قیمت: ۵۰۰ هزار تومان

حقوق مادی و معنوی این اثر برای نویسندگان محفوظ است

شابک ۹۷۸-۶۲۲-۷۳۷۷-۹۱-۰

ISBN: 978-622-7377-91-0

مؤسسه فرهنگی هنری

نوین پژوهش

شماره ثبت ۳۲۹۳

۰۹۱۲۸۵۱۹۹۸۵

Chamberlain.howsehtyashoo.com
Ali.Chamberlain.akumari.ut.ac.ir
AliChamberlain.andilshvaren.ir
Fayyaz110.blogfa.com

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

سرشناسه	حسینی، سید محمد، ۱۳۴۲ اردیبهشت -
عنوان قراردادی	ایران. قوانین و احکام Iran. Laws, etc
عنوان و نام پدیدآور	کرامت انسانی در دادسرا و تخلفات ناشی از آن / سید محمد حسینی، احمد تاجیک و مضانی.
مشخصات نشر	تهران: میراث فرهیختگان، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	۲۶۰ ص: ۱۴/۵ × ۲۱/۵ س.م.
شابک	978-622-7377-91-0
وضعیت فهرست‌نویسی	فیا
یادداشت	کتابنامه: ص. ۲۴۹-۲۶۰.
موضوع	کرامت انسانی
موضوع	Dignity
موضوع	احترام به افراد -- قوانین و مقررات -- ایران
موضوع	Respect for persons -- Law and legislation -- Iran
موضوع	احترام به افراد -- قوانین و مقررات
موضوع	Respect for persons -- Law and legislation
موضوع	برابری در برابر قانون -- ایران
موضوع	Equality before the law -- Iran
موضوع	دادسراها -- ایران
موضوع	Public prosecutor's offices -- Iran
موضوع	دادسراها -- قوانین و مقررات -- ایران
موضوع	Public prosecutor's offices -- Law and legislation -- Iran
موضوع	حقوق بشر
موضوع	Human rights
موضوع	حقوق تطبیقی
موضوع	Comparative law
شناسه افزوده	تاجیک و مضانی، احمد، ۱۳۷۵ -
رده‌بندی کنگره	BP۲۵۴/۱۲
رده‌بندی دیویی	۲۹۷/۶۵۱
شماره کتابشناسی ملی	۸۴۷۶۲۷۶
اطلاعات رکورد کتابشناسی	فیا

فهرست مطالب

فهرست مطالب	۵
مقدمه	۹
فصل اول	۱۱
کلیات (چارچوب نظری)	۱۱
۱-۱. بیان مسئله	۱۳
۲-۱. اهمیت و ضرورت تحقیق	۱۶
۳-۱. اهداف مشخصی تحقیق	۱۷
۴-۱. سوال های تحقیق	۱۸
۵-۱. فرضیه های تحقیق	۱۹
۶-۱. روش شناسی تحقیق	۱۹
۷-۱. مرور ادبیات و سوابق مربوطه	۲۰
۸-۱. جنبه جدید و نوآور بودن تحقیق	۲۹
۹-۱. واژه شناسی	۳۰
فصل دوم	۴۵
بررسی تطبیقی کرامت انسانی در قوانین و قواعد موضوعه	۴۵
۱-۲. کرامت انسانی از نگاه اسلام و حقوق بین الملل	۴۷
۱-۱-۲. کرامت انسانی در حقوق اساسی جمهوری اسلامی ایران	۵۹
۲-۲. ارتباط رعایت حقوق دفاعی و کرامت انسانی افراد در حقوق اداری ایران و فرانسه	۶۳

- ۳-۲. حقوق دفاعی متهم (در دوران تحت نظر) در قانون آیین دادرسی کیفری و بررسی تطبیقی آن با حقوق انگلستان ۷۱
- ۴-۲. کرامت انسانی از دیدگاه حقوق بین الملل ۹۶
- ۵-۲. بازپردازی مفهوم کرامت انسانی برای سازمان قضایی (با تأکید بر رویکرد اسلامی) ۱۰۵
- ۶-۲. جلوه‌های بارز دادرسی منصفانه در قانون آیین دادرسی کیفری مصوب ۱۳۹۲ ۱۰۷
- فصل سوم ۱۳۳
- تبیین جایگاه بازپرسی و دادپاری در احیای کرامت انسانی در نظام قضایی ۱۳۳
- ۱-۳. جایگاه بازپرس و دادیار (دادیار تحقیق) در مرحله کشف جرم ۱۳۵
- ۲-۳. جایگاه بازپرس و دادیار (دادیار تحقیق) در مرحله تحقیقات مقدماتی ۱۳۶
- ۳-۳. کیفیت شروع به تحقیقات مقدماتی از متهم توسط مقام تحقیق ۱۳۹
- ۴-۳. کیفیت اخذ تأمین کیفری از متهم توسط مقام تحقیق ۱۴۱
- ۵-۳. ظاهر متهم در مراحل رسیدگی کیفری و تقابل رویه با اصول ۱۴۴
- ۶-۳. حقوق بانوان متهم در نظام حقوقی ایران ۱۷۲
- ۷-۳. بررسی شکایت شاکی برای احقاق حقوق ۱۸۹
- ۸-۳. اصل ضرورت تسریع در انجام تحقیقات در صیانت از تضییع حقوق شاکی ۱۹۰
- ۹-۳. تحقق حقوق شاکی با اجرای صحیح احکام کیفری ۱۹۱
- ۱۰-۳. مصادیق نقض کرامت انسانی و احیای حقوق ۱۹۲
- فصل چهارم ۲۰۱
- نقش قانون‌گذار در حمایت و صیانت از کرامت انسانی در مراجع قضایی ۲۰۱
- ۱-۴. نقش کرامت انسانی در تصمیم‌گیری‌های قضایی در مراحل دادرسی ۲۰۳

مقدمه

کرامت انسانی، امنیت و آزادی مبنای حیات اجتماعی جامعه بشری است تا براساس آن افراد بتوانند:

اولا، با عزت نفس از مجموعه مواهبی که در اختیارشان است بطور یکسان بهره‌مند گردند. ثانيا، نسبت به حفظ جان و عزت خود احساس امنیت کامل داشته و هیچ بیم و هراسی نسبت به حقوق معنوی خود نداشته باشند و بدون دغدغه تمام ظرفیت خویش را در حدود مقررات بکارگیرند.

در دین اسلام به عنوان کامل‌ترین دین نزد خداوند متعال رعایت حرمت و کرامت انسانی موکدا تأکید شده و در نصوص روایی و هم در سنت و سیره ائمه معصومین به وضوح مشاهده میشود.

جایگاه نظام قضایی به گونه‌ای است که آن را میتوان به عنوان یکی از بنیان‌های حفظ و صیانت از حقوق شهروندان تلقی نمود.. تامین حقوق عامه و کرامت انسانی بی‌تردید وظیفه تمامی قوای حکومتی است اما به نظر میرسد این مسئولیت با عنایت به جایگاه قوه قضاییه به عنوان (پشتیبان حقوق فردی و اجتماعی) و از جهت (پاسداری از حقوق مردم) قابل توجه به نظر میرسد. علی‌هذا با توجه به تفاسیر متعدد از مفهوم کرامت انسانی شایسته نیست تفسیری ارائه کرد که در برگیرنده‌ی حق‌هایی باشد که قوه قضاییه قادر به احیای آن نباشد.

بدون تردید در فرآیند رسیدگی قضایی و مراجعات مردم به محاکم بعنوان شاکی، متهم... قانون و شرع برای محفوظ ماندن کرامت و عزت

انسانی احکام و دستوراتی دارد و نظام حقوقی ما نیز با الهام از اندیشه‌های فقها و دکترین علم حقوق در صدد احیای کامل و بی‌نقض این اصل است که البته تا حد ایده‌آل بسیار فاصله وجود دارد علی‌هذا قانونگذار با در نظر گرفتن ضمانت اجرایی برای نقض این اصل، سعی در حرکت به سوی اجرای صحیح عدالت به معنای واقعی کلمه دارد.